

Toelichting

Algemene toelichting

De fondsbeheerders van het Gemeentefonds storten ten behoeve van de G31-gemeenten een bedrag van € 10 miljoen als integratie-uitkering in het Gemeentefonds. Dit biedt de bewoners van de wijken die met problemen kampen de gelegenheid met initiatieven te komen om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren en de sociale cohesie te versterken. Deze initiatieven zullen worden gefinancierd door de uitgifte van vouchers (waardebonnen) die bij de gemeente kunnen worden ingediend om de producten en diensten ter uitvoering van de initiatieven te bekostigen.

Om er zeker van te zijn dat de bewonersbudgetten bij de bewoners terecht komt, heeft de minister voor Wonen, Wijken en Integratie (WWI) aan de Tweede Kamer toegezegd dat er een modelregeling wordt ontwikkeld voor de G31-gemeenten voor de implementatie van het vouchersysteem. De contouren van het vouchersysteem zijn opgezet door het Landelijk Samenwerkingsverband Aandachtswijken (LSA). Dit systeem geeft bewoners zeggenschap over de keuze, de financiering en de uitvoering van hun initiatief. Het gaat hierbij nadrukkelijk om initiatieven van onderop, van de bewoners zelf.

De modelregeling is aan de hand van bovenstaande beleidslijnen en voorbeelden van subsidieverordeningen en regels voor wijkbudgetten opgesteld in samenspraak met het Directoraat-Generaal WWI, het LSA, de Woonbond en een representatieve vertegenwoordiging van de G31-gemeenten. Door het college is de modelregeling als uitgangspunt genomen maar is een aantal aanpassingen gepleegd vanwege lokale aspecten.

Artikelgewijs

In aanvulling op de algemene toelichting zijn hieronder, voor zover nodig, de onderdelen van de regeling artikelgewijs toegelicht.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

a. voucher

Een voucher is een subsidie in de zin van artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De algemene bepalingen van de Awb en de Algemene subsidieverordening Veenendaal zijn hierop van toepassing. In aanvulling daarop zijn de specifieke bepalingen van deze regeling op de voucher van toepassing.

Vouchers zijn waardebonnen met een tegenwaarde van maximaal € 500,- of € 2.500,- per stuk. Indien gewenst, kan deze tegenwaarde ook lager zijn, afhankelijk van het gevraagde bedrag. Voor een initiatief kunnen ook meerdere vouchers worden ingezet. De vouchers kunnen alleen bij de gemeente worden ingewisseld.

b. initiatief

De voucherregeling is bedoeld voor alle initiatieven die de leefbaarheid van de wijk, buurt of straat vergroten. Vele initiatieven zijn denkbaar: verbeteren van de veiligheid van een plein of park, project voor jongeren die werkloos zijn, maatregelen om overlast van jongeren terug te dringen, speelplekken, hangplekken, buurtkrant, website van de wijk, wijkfeest, sportdag, bekostigen beplanting en bloembakken, presentjes voor nieuwe bewoners in de wijk, opstellen leefregels buurt, inhuren van onafhankelijke bewonersondersteuning voor bijvoorbeeld woonwensonderzoek, second opinion bij sloop of renovatie en nieuwe manieren om alle bewoners bij de wijk te betrekken.

De voucherregeling kan niet worden benut voor puur individuele projecten als het opknappen van een woonhuis van een bewoner. Zie in dit verband de weigeringsgrond van artikel 10 lid 1 onderdeel a.

c. initiatiefnemer

De initiatiefnemer is een individuele bewoner of een groep van bewoners uit een aangewezen wijk. Als het gaat om een groep bewoners, is de organisatievorm daarvan niet van belang, wel de doelstelling van deze groep. Het kan hierbij zowel om bestaande groepen of bewonersorganisaties gaan, als speciaal voor het initiatief opgerichte groepen.

De vouchers kunnen niet aan professionele instellingen of bedrijven worden gegeven.

De doelstelling van de initiatiefnemer, individuele bewoner of bewonersgroep, moet zijn de leefbaarheid van de bewoners van de wijk te verbeteren. Deze doelstelling hoeft niet formeel te zijn vastgelegd, maar kan bijvoorbeeld blijken uit het voorgedragen projectplan.

f. klankbordgroep JES-gebied

De klankbordgroep is een voor de uitvoering van het vouchersysteem gevormde groep, bestaande uit een afvaardiging van voor de wijk relevante groepen uit bijvoorbeeld het verenigingsleven (sportverenigingen, ouderverenigingen, culturele en etnisch georiënteerde verenigingen, buurt- en straatgroepen, jongerengroepen, huurdersorganisaties enz.). Wijkbetrokken professionals of woningbouwcorporaties kunnen gevraagd worden een bijdrage te leveren aan het stimuleren en ondersteunen van de klankbordgroep. In het geval van het beschikbaar stellen van een gemeentelijke functionaris (ambtenaar) door het college kan deze voor de klankbordgroep ook als vraagbaak en intermediair fungeren naar de gemeentelijke organisatie.

Artikel 2 Bevoegdheid college

Eerste en tweede lid

Het budget voor bewonersinitiatieven is bedoeld voor de 40+ wijk. Vandaar dat het college het JES-gebied heeft aangewezen als gebied waar het vouchersysteem van toepassing is.

Echter, omdat de Minister zich kan voorstellen dat het voor sommige wijken een relatief groot budget is, is aangegeven dat een deel van het budget eventueel ook in andere wijken met vergelijkbare problematiek kan worden ingezet. Daarbij verzoekt de Minister wel dit in overleg met bewoners van de 40+ wijk te doen. Zij moeten er mee instemmen dat het budget ook in andere delen wordt ingezet. In lid 2 is daarom opgenomen dat het college pas andere wijken aanwijst nadat instemming van de klankbordgroep JES-gebied (een representatieve vertegenwoordiging van de bewoners van het JES-gebied) is verkregen.

Het heeft echter de voorkeur van de Minister dat, indien het college verwacht dat het budget te groot is, het budget over meerdere jaren in dezelfde wijk wordt ingezet.

Derde lid

Bij aanwijzing van meer dan een wijk is het college vrij in de verdeling van het bedrag van de integratie-uitkering over de aangewezen wijken. Bij de verdeling over de wijken wordt overleg gepleegd met de klankbordgroep JES-gebied, zie ook bovenstaande toelichting.

Artikel 3 Reikwijdte van de regeling

Eerste lid

Deze regeling is uitsluitend van toepassing op de integratie-uitkering uit het Gemeentefonds. Dit laat onverlet dat de algemene regels van de Awb ook van toepassing zijn. Zie ook de toelichting op artikel 1, onder a.

Artikel 4 Subsidieplafond

Met dit artikel wordt voldaan aan artikel 4:25 van de Awb waarin is bepaald dat het subsidieplafond bij of krachtens wettelijk voorschrift wordt vastgesteld. Hiermee wordt voorkomen dat bij het indienen van meerdere initiatieven het maximale budget wordt overschreden.

Artikel 5 Rechtspersoonlijkheid

In de ASV wordt uitgegaan dat de aanvrager rechtspersoonlijkheid bezit met volledige rechtsbevoegdheid. Echter in deze regeling is het de bedoeling dat bewoners, zijnde natuurlijke personen, of bewonersorganisaties, zijnde natuurlijke - of rechtspersonen, de vouchers aanvragen.

Artikel 6 en 8 Aanvraag vouchers

Derde lid

Het initiatief moet al een redelijk uitgewerkt plan zijn. Daarom zijn onder a tot en met c een aantal verplichte indieningsvereisten opgenomen als omschrijving, uitvoering, planning en kostenraming van het initiatief. Zie voor de mogelijke vormen van initiatieven de toelichting op artikel 1, onderdeel b.

Artikel 7 en 9 Verstrekking vouchers

De vouchers worden verstrekt aan de initiatiefnemer. Initiatiefnemer zijn individuele bewoners of een bewonersgroep. Indien sprake is van een individuele bewoner als initiatiefnemer, dan wordt de voucher op naam van deze individuele bewoner gezet.

Bij een bewonersgroep als initiatiefnemer zijn er twee mogelijkheden. Indien de groep rechtspersoonlijkheid heeft, wordt een of meer vouchers op naam van deze rechtspersoon gezet. Indien de groep geen rechtspersoonlijkheid heeft, wordt een of meer vouchers op naam van een natuurlijk persoon gezet, zijnde de contactpersoon van deze groep bewoners.

Artikel 11 Weigeringsgronden

Een aanvraag kan ook gedeeltelijk worden ingewilligd en gedeeltelijk worden geweigerd. De weigering van een aanvraag om een voucher dient uiteraard gemotiveerd te worden met vermelding van de weigeringsgrond.

Onderdeel d

Beheer en onderhoud van fysieke verbeteringen van de leefomgeving (zoals kinderspeelplaatsen en hangplekken) is noodzakelijk om verloedering tegen te gaan. Vaak is het beheer en onderhoud echter een struikelblok bij het verwezenlijken van goede initiatieven. Het is daarom van belang dat in de aanvraag (het initiatief) wordt aangegeven hoe het beheer en onderhoud is gewaarborgd. De initiatiefnemers kunnen hiervoor zelf borg staan, de gemeente kan beslissen om het beheer en onderhoud op zich te nemen of een derde partij, zoals een corporatie of commercieel bedrijf, kan hierin een rol spelen. Een combinatie van deze opties is uiteraard ook mogelijk.

Artikel 12 Verplichtingen college en klankbordgroep JES-gebied

De informatieplicht van het eerste en tweede lid is bedoeld om draagvlak en betrokkenheid van de bewoners van de wijk, buurt of straat te waarborgen. Het initiatief is nadrukkelijk bedoeld voor het collectief belang van de wijk, buurt of straat. In het derde lid is uitdrukkelijk opgenomen dat de klankbordgroep verantwoordelijk is voor het creëren van draagvlak voor het vouchersysteem. Deze bepaling maakt ook duidelijk dat de klankbordgroep een procesrol heeft in het stimuleren van bewoners om met initiatieven te komen, het voorleggen van deze initiatieven in een wijkverkiezingsavond en het terugkoppelen van de resultaten van deze initiatieven aan de wijk.

Artikel 13 Verplichtingen van de initiatiefnemer

In het derde lid is uitdrukkelijk opgenomen dat de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het creëren van draagvlak onder de bewoners indien de aard van het initiatief dat noodzakelijk maakt. De doelgroep van het initiatief is immers in de regel groter dan alleen de initiatiefnemers.

Artikel 14 Wijze van besteding van de vouchers

Tweede lid sub b

Alleen kosten die daadwerkelijk zijn gemaakt en die kunnen worden aangetoond door facturen, kassabonnen e.d. worden betaald tot het uitgegeven bedrag met een maximum van de verstrekte voucher(s).

Artikel 15 Evaluatie

In eerste instantie wordt het subsidiebedrag gereserveerd voor het JES-gebied. Indien uit de evaluatie blijkt dat weinig vouchers worden aangevraagd en ook geen zicht is op een grote verandering daarin, dan kan het college besluiten de voucheregeling ook op andere wijken van Veenendaal van toepassing te verklaren conform artikel 2 lid 2.

Artikel 16 en 17 Inwerkingtreding en citeertitel

De datum van inwerkingtreding van de regeling is 1 januari 2011. Indien het college pas na 1 januari 2011 de regeling vaststelt, treedt de regeling in werking met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2011.